

Република Србија
Висока медицинска школа
струковних студија
Ћуприја

Лоле Рибара 1/2, 35230 Ћуприја, Тел: 035/401-140, Факс: 035/401-130, www.vmscuprija.edu.rs, vmscuprija@gmail.com
ПИБ: 101371421, МБ: 17228838, Шифра делатности: 8542, Текући рачун: 840-1380666-30

КЊИГА ПРЕДМЕТА

СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА
ОБЛАСТ ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

Ћуприја, 2014. године

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво			
Назив предмета: Животна и радна средина и здравље			
Наставник: Проф.др Макуц Зденка			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: завршене основне струковне студије			
Циљ предмета Студент сагледава и препознаје факторе ризика на радном месту и у животној и радној околини као јавноздравствене изазове, на локалном и глобалном нивоу.			
Исход предмета Студент препознаје сви ризике, на основу идентификованих опасности и штетности у животној и радној средини и има вештине да спроведе одговарајуће мере: превентивне за спречавање ризика, корективне за елиминацију или смањење, као и континуалне мере за одржавање ризика на прихватљивом нивоу.			
Садржај предмета: Теоријска настава Увод у предмет, појам животне и радне средине; Екологија, природни ресурси, одрживи развој; Санитарна хигијена; Квалитет воде за пиће, снабдевање хигијенски исправном водом за пиће; Загађење површинских и подземних вода; Утицај климе на здравље; Загађење ваздуха у комуналној и радној средини; Бука и вибрације у животној и у радној средини; Загађење земљишта; Здравствена исправност намирница; Зрачење и утицај на здравље; Пречишћавање и диспозиција чврстог и течног отпада; Значај превенције професионалних болести, болести које су у вези са радом и повредама на раду; Различити модели организације заштите здравља радника; Ванредне ситуације и реаговање здравственог система у ванредним ситуацијама Практична настава Контаминенти у намирницама; Примена добре хигијенске праксе у објектима за производњу и промет хране; Контрола здравствене исправности воде за пиће; Микробиолошка исправност воде за пиће; Хемијска исправност воде за пиће; Пречишћавање и дезинфекција воде за пиће; Мерење аерозагађења; Мерење буке у животној и радној средини; Испитивање нејонизујућег и јонизујућег зрачења; Процена утицаја зрачења на здравље; Обновљиви и необновљиви извори енергије; Рециклажа; Јавноздравствени одговор у ванредним ситуацијама			
Литература: 1. Стојановић Д, гл. уредник: Хигијена са медицинском екологијом, Ниш; 2012. 2. Стојановић Д, гл. уредник: Хигијена са медицинском екологијом - практикум. Ниш; 2012. 3. Коцијанчић Р, гл. уредник: Хигијена. Завод за уџбенике и наставна средства. Београд; 2009.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, дискусије са питањима и одговорима, консултације, практичан рад на изради и јавној одбрани семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20	/	/
семинарски рад-ови	10	/	/

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво			
Назив предмета: Комуникационе вештине			
Наставник: Проф. др Жилијета Кривокапић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: завршене основне струковне студије			
Циљ предмета Стицање основних знања из теорија комуникације, подизање свести о важности комуникације и повећање комуникацијских способности и вештина у медицинској пракси.			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о основним појмовима из теорије комуникације, врстама комуникације и препрекама за успешну комуникацију. Студент треба да буде оспособљен за практичну апликацију комуникацијских знања и вештина у медицинској пракси. Студенти ће стећи вештине препознавања емоција код пацијената приликом специфичних медицинских поступака у циљу повећања њиховог емпатијског капацитета.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Основе комуникације: предмет, методе и категоријални апарат, настанак комуникологије као науке и њен развој, комуникологија и медицинске науке. Основни појмови у комуникологији: информација, комуникацијски стимулус и реакција, порука, интеракција и трансакција, склопови и системи, знакови и симболи. Типови комуникације: интерперсонална и интраперсонална комуникација, комуникација у групи, комуникација у организација и масовна комуникација. Врсте комуникација: вербална и невербална комуникација. Вештине интерперсоналне комуникације: компетентност, мотивација, невербална сензитивност, емоционална интелигенција, асертивност, самоконтрола и емпатија. Карактеристике развојних и вулнерабилних животних доба (детињство, адолесценција, зрелост, старост). Кризе и теорије превладавања. Успешност и препреке успешној комуникацији, конфликти и резолуција конфликта, асертивност. Вештина комуницирања са пацијентом, типови личности пацијената и комуникација са њима, емпатија и активно слушање, страхови и агресивност код пацијената. Вештина комуникације у различитим гранама медицине (офталмологија, педијатрија, гинекологија). Вештина комуникације у различитим гранама медицине (интерна медицина, хирургија). Психолошка припрема пацијента за хируршку интервенцију. Вештина комуницирања са психијатријским пацијентом. Комуникологија у здравственим институцијама: специфичност комуникације у здравству и управљање здравственим институцијама. Нови обрасци комуникације у 21. веку, манипулација у комуникацији, професионална комуникација. <i>Практична настава</i> Комуникациони процес. Модели комуникације. Комуникационе вештине – радионица. Вербална и невербална комуникација. Специфичности комуникације са различитим узрасним групама (деца, адолесценти, стари). Вештине превладавања, копинг механизми. Правила успешне комуникације – практичан рад, играње улога. Самопотврђујуће понашање, технике за решавање конфликта – играње улога, рад у групи. Карактеристике и специфичности комуникационих стилова у различитим медицинским гранама. Шта треба да зна и користи медицинска сестра у раду са пацијентом?-радионица. Шта треба да зна и користи медицинска сестра у тимском раду?- радионица. Основе саветодавног и терапијског рада. Терапијски приступ пацијенту- радионица. Припрема пацијента за хируршку интервенцију – радионица. Нови комуникациони модели и њихов утицај на медицинску праксу и однос са пацијентима.			
Литература: 1. Х. Еиде., Т.Еиде, (2005). Комуникација сестра - пацијент. УМСТ Србије 2. Табс, С., (2013). Комуникација, принципи и контексти. Clіo, Београд			
Број часова активне наставе			Остали часови /
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: /	
			Студијски истраживачки рад /
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	30
практична настава	20	писмени испит	/
колоквијум-и	20	/	/
Семинарски радови	20	/	/

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље				
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво				
Назив предмета: Стандарди у сестринству и здравствено васпитне методе у примарној здравственој заштити				
Наставник: Мр сц. Јадранка Урошевић				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: завршене основне струковне студије				
Циљ предмета Да упозна студенте са основама науке и праксе образовног деловања стандарда и метода у сестринству, ради оспособљавања студената за професионални рад на очувању и унапређењу здравља становништва.				
Исход предмета Студенти су оспособљени да разумеју и примене стандарде у сестринству и развију способности за процесе васпитања, самоваспитања, образовања и самообразовања у циљу очувању и унапређењу здравља становништва. Студенти ће бити у стању да препознају и одаберу најбоље начине за рад са људима, да им предложи практичне свакодневне активности кроз модел преношења знања.				
Садржај предмета: Теоријска настава Увод у предмет, стандарди, методе и организација здравственог васпитања; здравље и здравствени ресурси; систем здравственог васпитања; сарадња са здравственим институцијама код нас и у свету; здравствено васпитање и здравствена нега; методологија здравственог васпитања; методика здравственог васпитања; здравствено-васпитне методе; примена метода прикупљања података; комуникација; кабинет за здравствено васпитање; заједница у здравственом васпитању; социјални утицај и здравствено васпитање; здравствено васпитање у школи; здравствено васпитање у школи. Практична настава Комуникација у здравственом васпитању; савремене технологије примењливе у примарној здравственој заштити и јавном здрављу. радионице; симултивне вежбе; дискусионе методе; планирање и остваривање циљева у здравственом васпитању; примена принципа у здравственом васпитању; стил живота; примена и израда здравствено-васпитних средстава; израда здравствено васпитног програма; израда анкета; припрема и реализација часа у школи; евалуација реализованог програма; међународна сарадња; кампање; трибине; кампови; организација и симулација; средства масовне комуникације.				
Литература: 1. Стаменовић М.:(2011) <i>Здравствено васпитање</i> , Висока медицинска школа струковних студија Ћуприја; 2. Кекуш, Д. (2005): <i>Здравствена нега у превентивној здравственој заштити</i> , скрипта, Ћуприја; 3. Урошевић, Ј (2013): <i>Здравствена нега у примарној здравственој заштити, сепарати/уџбеник у припреми</i> , Ћуприја; 4. Приручник (2006): <i>Промоција здравља и здравих стилова живота у заједници</i> ; Пројекат Министарства здравља Републике Србије, Београд; 5. Ранковић Васиљевић Р (2003).: <i>Методика наставе здравствене неге</i> , ВМШ, Београд., 6. Железник. Д., Ивануша.А.(2002): <i>Стандарди активности здравствене неге</i> Марибор;				
Број часова активне наставе				Остали часова
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /	/
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	усмени испит	50	
практична настава	10	писмени испит	/	
колоквијум-и	20	/	/	
Семинарски радови	10	/	/	

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво			
Назив предмета: Социјална политика и здравствена заштита			
Наставник: Проф. др Татјана Симовић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 11			
Услов: завршене основне струковне студије			
Циљ предмета Пружање студентима контекстуалног овира у којем ће стећи основна знања у вези системског приступа здрављу и болести, као и утицаја социјалне политике и окружења на здравље и болест.			
Исход предмета Студент разуме шта све чини „здро“ друштво, схвата здравље и здравствену заштиту као широк контекст узрочно-последичних веза у датим социјалним условима, стиче продубљено знање о интеракцијама између здравствене и социјалне политике, разуме социоекономске детерминанте здравља и има вештине да примени стечено знање за посматрање и праћење здравља појединца и групе у социјалном окружењу.			
Садржај предмета Теоријска настава Увод у предмет, дефиниције, историјски развој; Социјална политика у Србији и у ЕУ; Социјална држава и социјална политика и здравље; Социоекономске детерминанте здравља; Увод у савремене социјалне проблеме и њихов утицај на здравље; Односи појединца и социјалног и здравственог система; Социјална правда и здравље; Животни циклус социјалних проблема и појава нових социјалних ризика; Социјална искљученост и здравље, Маргинализоване и вулнерабилне групе; Еколошки ризици и здравље; Сиромаштво, незапосленост и здравље; Социјална политика и породица; Здравствена заштита у светлу квалитета, повећаних трошкова и приступачности; Утицај повећање трошкова за здравствену заштиту на здравље популације; Криза у друштву и здравље и нове перспективе Практична настава Анализа кључних јавних политика сваког друштва (економска, фискална, образовна, здравствена и социјална); Анализа различитих социјалних и здравствених политика са аспекта трошкова за здравствену заштиту и последичног утицаја на здравље популације и једнакост; Предлог за допринос унапређењу здравља и социјалних услова сиромашних и маргинализованих група кроз пружање конкретних и мерљивих интервенција; Анализа утицаја незапослености на здравље појединца и породице; Анализа утицаја социјалне искључености на здравље; Анализа утицаја еколошких ризика на здравље; Препознавање ризика за здравље код маргинализованих и вулнерабилних категорија; Анализа различитих социјалних политика на здравље породице; Анализа различитости у хуманом развоју и неолиберализму; Дизајнирање програма за унапређење становања са аспекта здравља; Дизајнирање програма за унапређење приступачности здравственој заштити; Дизајнирање програма за смањивање стопе незапослености са аспекта здравља; Дизајнирање програма за повећање доступности образовању са аспекта здравља; Дизајнирање програма за унапређење становања са аспекта здравља; Стигма и како је превазићи; Изазови у друштвеним системима у кризи			
Литература 1. Здравље и социјална политика. SKGO eLearning. Доступно на: http://elearning.skgo.org/elearning/course/index.php?categoryid=8 2. Симић, С. (Ур.) Социјална медицина, уџбеник за студенте медицине. Београд: Libri Medicorum, 2012. 3. Породични закон. Сл.гл. РС бр.18/2005 и 72/2011 – др. закон 4. Социјални дијалог и социјална политика у Србији у процесу европске интеграције. Доступно на: http://www.emins.org/uploads/useruploads/knjige/06-soc-dijalog-2006.pdf			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, дискусије са питањима и одговорима, консултације, практичан рад на изради и јавној одбрани семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10	/	/
семинарски рад-ови	10	/	/

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у патронажи			
Наставник: Мр сц. Јадранка Урошевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 11			
Услов: завршене основне струковне студије			
Циљ предмета Стицање основног теоријског и практичног знања о нези обавезних видова здравствене заштите, примена сестринских интервенција усмерених на специфичне проблеме ове популације и на задатке који се односе на унапређивање, очување здравља и превенцију болести .			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о пружању здравствене неге у патронажној служби, и вештине за самосталан и тимски рад са појединцем, породицом и заједницом. Студенти ће развити сензибилитет за специфичне здравствене потребе особа са инвалидитетом, маргинализованих група, старих особа и реализовати мере очувања и унапређења здравља у породици и заједници.			
Садржај предмета: Теоријска настава Општи појмови и дефиниције здравствене неге у примарној здравственој заштити; нивои превенције; превентивне активности и интервенције примарној здравственој заштити; установе за спровођење здравствене неге у систему примарне здравствене заштите; здравствена нега у заједници(рад сестре у предшколским установама, основним и средњим школама); примарна здравствена нега деце, одраслих особа генеративног доба, старих особа, водећих хроничних незаразних болести, хронично оболелих; рано откривање и превенција могућих компликација особа са инвалидитетом, особа са посебном здравственом негом у поливалентној патронажној заштити (развој и програмске активности патронажне службе; активности на унапређивању рада поливалентне патронажне службе; садржај рада сестре у патронажи; патронажна посета; процес здравствене неге у поливалентној здравственој заштити; организација здравствено-промотивних активности у заједници и партнерство за здравље; Организација и делатност Црвеног крста и невладиног сектора. Практична настава Организација поливалентне патронажне службе; припрема студената за патронажну посету(документација, материјал); реализација патронажних посета; утврђивање потреба за здравственом негом код појединих популационих група; утврђивање здравственог стања заједнице: идентификација ризикофактора и ризичних стања вулнерабилних група.			
Литература: 1. Министарство здравља републике Србије,(2004): <i>Водич у примарној здравственој заштити</i> . 2. Стаменовић М.:(2011) <i>Здравствено васпитање</i> , Висока медицинска школа струковних студија Ћуприја; 3. WORLD HEALTH ORGANIZACION (2000): <i>Породична медицинска сестра</i> , 4. Бојковић Н. : <i>Здравствена нега у примарној здравственој заштити</i> , Кодеф, Београд, 2002; 5. Тијанић , М.,Ђурановић, Д., Рудић, Р.,Миловић, Љ.(2002): <i>Здравствена нега и савремено сестринство</i> , Научна, Београд; 6. Матијевић.Д .и сар. Водич добре праксе за рад поливалентне патронажне сестре, Београд, 2004; 7. Grinspen.S.,Vider.S(2010) <i>Дете са посебним потребама</i> , Каруповић, Београд. 8. Приручник (2006): <i>Промоција здравља и здравих стилова живота у заједници</i> ; Пројекат Министарства здравља Републике Србије, Београд; 9. Железник. Д., Ивануша.А.(2002): <i>Стандарди активности здравствене неге</i> Марибор; 10. Франковић. С. (2010) – <i>Здравствена нега одраслих</i> , Медицинска Наклада, Загреб.			
Број часова активне наставе			Остали часови /
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: / Студијски истраживачки рад: /	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	60
практична настава	10	писмени испит	/
колоквијум-и	10	/	/
Семинарски радови	10	/	/

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво			
Назив предмета: Превенција масовних хроничних незаразних болести			
Наставник: Проф. др Драгутин Ж. Арсић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: завршене основне струковне студије			
Циљ предмета Научити студенте који су то фактори ризика и социјално-економске детерминанте здравља, као и које су најзначајније хроничне незаразне болести које оптерећују здравље становништва. Такође, најважније мере превенције за кардиоваскуларне болести, малигне туморе, дијабетес, хроничне опструктивне болести плућа и болести мускулоскелетног система (без повреда), јер ове ХНБ већ деценијама чине велики део оптерећења болестима у Србији, а имају заједничке факторе ризика (пушење, конзумирање алкохола, неправилна исхрана и физичка неактивност) и социјално-економске детерминанте.			
Исход предмета Поседовање основних знања о хроничним незаразним болестима. Савладавање потребних знања о факторима ризика за настанак незаразних болести и усвајање знања о мерама превенције за настанак незаразних болести.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција хроничних незаразних болести, карактеристике и значај, клинички ентитети, малигне болести, (класификација, епидемиолошка испитивања, регистар за рак, фактори ризика, превенција малигну тумора), кардиоваскуларне болести (фактори ризика, исхрана и хипертензија, исхрана и исхемијске болести срца, превенција кардиоваскуларних болести), дијабетес мелитус (фактори ризика, превенција типа 2 дијабетеса, медицинска нутритивна терапија дијабетес 2), хроничне опструктивне болести плућа (фактори ризика, превенција, пушење и ХОБП), и болести мускулоскелетног система (без повреда) (фактори ризика, превенција) <i>Практична настава</i> Савладавање техника израчунавања стопа морбидитета, mortalитета и леталитета код незаразних болести. Савладавање потребних знања у односу на појединачне факторе ризика и њихов утицај на поједине врсте хроничних незаразних болести. Стицање знања за контролу превенције хроничних незаразних болести, као и појединачне мере превенције и националне стратегије за превенцију хроничних незаразних болести које се предузимају на нивоу Републике Србије.			
Литература 1.(1996) Програм интегрисане превентивне здравствене заштите становништва од хроничних незаразних обољења. <i>Службени гласник Републике Србије</i> , 32 2. СТРАТЕГИЈА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И КОНТРОЛУ ХРОНИЧНИХ НЕЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 3. Арсић Д.(2006) Монографија, Карцином дојке - баук за жене, Београд: Задужбина Андрејевић Београд 6. Арсић Д, Јевтовић И.(2006) Модел скрининга карцинома дојке код високоризичних група, Бања Лука, Медици.Цом, ИИИ/13 : 70-73. 7. Д.Вранић, С.Коцић, Д.Арсић, Ј.Арсић Дијабетес мелитус тип 2 и степен гликорегулације, у општини Рековац, Понс Мед Ч, 2012, ИХ/2 8. Европска стратегија за превенцију и контролу незаразних обољења, СЗО, Регионални комитет за Европу, Копенхаген, 2006; 9. Глобална стратегија за дијагнозу, терапију и превенцију хроничне опструктивне болести плућа, Глобална иницијатива за хроничну опструктивну болест плућа, 2006.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 4	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20	/	/
семинар-и	10	/	/

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво			
Назив предмета: Методологија истраживања			
Наставник: Проф. др Биљана Илић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: завршене основне струковне студије			
Циљ предмета Упознавање студената са потребама и важношћу уочавања клиничких промена код пацијената, стицање знања и вештина о научном приступу у сагледавању појава, као и стицање знања и вештина о учешћу у тимском раду и организацији прикупљања, обраде и анализе података.			
Исход предмета Стицање и усвајање знања и овладавање методама научног истраживања, као и оспособљавање студента да самостално и у тиму дизајнира и изведе истраживање у здравству, са посебним аспектима на клиничку негу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у методологију научног истраживања, Историјски развој научне мисли, Појам и подела науке, појам научног процеса и научне информације, Дизајнирање студија, Научно истраживачке методе, Дизајнирање и извођење студија, Извори података, Обсервационе методе, Интервентне (експерименталне) методе (рандомизирање, клиничке студије, студије на нивоу заједнице), Дескриптивне научне методе (приказ случаја, серије случајева), Аналитичке научне методе (студије пресека, еколошке студије, case control студија, студија кохорти и хибридне студије), Контролне групе, Скрининг, Пристрасност у закључивању, Мерење у научним поступцима (инциденција, преваленција, фактори ризика), Етика у научним истраживањима, Комуникација са средствима јавног информисања. <i>Практична настава</i> Прикупљање, обрада, анализа и приказивање здравственог стања на основу података из доступних извора података, Графичко приказивање промена, Дизајнирање истраживања, Овладавање вештинама презентације и јавног наступа, Овладавање вештинама комуникације са средствима јавног информисања.			
Литература 1. Самарић Светомир. Методологија научних истраживања у медицини. Медицински факултет Приштина, 2011. 2. Јевтовић М. Исидор. Методологија научног истраживања у медицини. Медицински факултет Крагујевац, 2001. 3. Ристановић Душан, Дачић Милутин. Основи методологије научноистраживачког рада у медицини, Веларта, Београд 2005			
Број часова активне наставе			Остали часови /
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20	/	/
Семинарски радови	20	/	/

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у заједници			
Наставник: Мр сц. Јадранка Урошевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: завршене основне струковне студије			
Циљ предмета Стицање основних теоријских знања и вештина из здравствене неге у заједници, подизање свести о значају међусекторске сарадње, и повећање компетентности и учешћа сестара у заједници..			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о потребама и пружању здравствене неге у заједници, како решавање јавно-здравствених проблема. Студент ће стећи теоријска знања да самостално и у тиму ради на промоцији и унапређивању здравља. Усвојеним вештинама студенти ће са партнерима из заједнице тимским радом да препознају, планирају и реализују јавно-здравствене активности и пројекте у складу са специфичним потребама појединаца и заједнице у руралној и урбаној средини.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Увод у организацију здравствене неге у заједници; јавно здравље и здравствена нега у заједници; Здравље и здравствено стање становништва; Индикатори и фактори ризика здравственог стања становништва; превенција хроничних незаразних болести; издвајање приоритетних социјално-здравствених проблема и планирање сестринских интервенција у заједници; имплементација промотивних и превентивних програма; евалуација рада здравствене неге у заједници у односу на постављене опште и специфичне циљеве; упознавање с потребама и стицање професионалним знањима и вештинама за рад са свим популационим групама становништва, хронично оболелим, особама са посебним здравственим потребама, зависницима и умирућим особама; хуманитарни и добровољни рад у заједници; партнерство за здравље; организација и делатност Црвеног крста и невладиног сектора; медицинска сестра у центру за промотивне здравствене услуге и јавном здрављу, у предшколским и школским установама и радним организацијама; стицање знања о законским прописима који позитивно регулишу квалитет живота и подршку у остваривању права здравствене заштите становништва. <i>Практична настава</i> Упознавање студената са процењивањем потреба заједнице; упознавање са организацијом рада и структуром јавног здравства; увођење студената у процес здравствене неге у заједници по стандардизованој методологији; активно учешће студената у реализацији промотивних, превентивних и терапијских процедура и мониторинга на свим нивоима здравствене неге; стицање знања и вештина о доступности здравствене заштите и јавно-здравствених центара корисницима услуга; реализација здравствене неге по стандардима и евалуација истих на крају реализације.			
Литература: 1. Стаменовић М.:(2011) <i>Здравствено васпитање</i> , Висока медицинска школа струковних студија Њуприја; 2. Кекуш, Д. (2005): <i>Здравствена нега у превентивној здравственој заштити</i> , скрипта, Њуприја; 3. Бојковић Н. 2002 : <i>Здравствена нега у примарној здравственој заштити</i> , Кодеф, Београд. 4. Тимоотијевић.Б.,Јањић,М(2004): <i>Примарна здравствена заштита</i> , Елит медицина, Београд; 5. Приручник (2006): <i>Промоција здравља и здравих стилова живота у заједници</i> ; Пројекат Министарства здравља Републике Србије, Београд; 6. Железник. Д., Ивануша.А.(2002): <i>Стандарди активности здравствене неге</i> , Марибор. 7. Франковић. С. (2010) – <i>Здравствена нега одраслих</i> , Загреб.			
Број часова активне наставе			Остали часова /
Предавања: 4	Вежбе: 3	Други облици наставе: / Студијски истраживачки рад: /	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	60
практична настава	10	писмени испит	/
колоквијум-и	10	/	/
Семинарски радови	10	/	/

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Мр. сц Јадранка М. Урошевић
Број ЕСПБ: 12
Услов: Нема услова; студент реализује стручну праксу у првом и другом семестру.
Циљ Стицање примењених знања и развијање способности и вештина за рад у заједници, примарној здравственој нези као и да студент развија холистички, хуманистички став према здравом и болесном човеку на нивоу примарне, секундарне и терцијалне превенције и да постигне што виши степен професионалне самосталности .
Очекивани исходи: Висок степен самосталности у извођењу сестринских интервенција у области јавног здравља. Увид и вођење сестринске документације, дневника стручне праксе, подстицај студента на континуирани увид у актуелност и реализацију стручне праксе, стручних и истраживачких циљева и задатака из области јавног здравља и процеса евалуације. Мултидисциплинарни приступ у решавању проблема кроз тимску интеракцију
Садржај стручне праксе: Обављање стручне праксе је из садржаја стручно-апликативних предмета у референтним установама примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите.
Број часова , ако је специфицирано: Студент у току школске године је у обавези да одради стручну праксу у трајању од 600 сати
Методe извођења су условљене проблемима и потребама у здравственом сектору, а струковни фармацеутски техничар најчешће користи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ разговор ✓ интервју ✓ здравствено васпитни рад ✓ организација ✓ припрема фармацеутског материјала, услова за извођење лабораторијских вежби ✓ препознавање деловања лекова, интеракција и нежељених појава и адекватно пружање помоћи ✓ континуирани мониторинг ✓ рад у оквиру важећих стандарда фармацеутских наука ✓ правилно вођење документације
Оцена знања (максимални број поена 100)

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра - област јавно здравље
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије, II ниво
Назив предмета: Специјалистички рад
Наставник: Ментор стручно-апликативних предмета
Услов: Приложени испити предвиђени наставним планом и програмом и обављена стручна пракса
Циљ специјалистичког рада Стицање примењених знања и развијање способности и вештина основних и специјалистичких студија области јавно здравље.
Очекивани исходи Самостално бирање актуелне теме, спровођење истраживачког поступка и представљање резултата истраживања у писменој и усменој форми из области јавног здравља.
Општи садржаји Теме специјалистичког рада су уско везане за јавно здравље. Истраживачки процес студент приказује етапно: избор проблема истраживања и израда пројекта истраживања у оквиру стручно-апликативних и стручних предмета. Специјалистички рад садржи следећа поглавља: Увод, Теоријски приступ, Методологију рада, Резултате и дискусију резултата, Закључак, Предлог мера, Попис литературе, Прилоге и Биографију аутора. Студент може приступити усменој одбрани завршног рада након положених испита, уз писмени извештај Комисије за одбрану Специјалистичког рада, а коју именује Веће студијског програма.
Методе извођења наставе Када студент испуни услов (положени сви испити) опредељује се за стручно апликативну област из које жели да ради завршни испит. Од стране школе студент добија документацију и бива упућен у наставну базу где ће обавити истраживање. Истраживање се спроводи од стране студента уз контролу ментора и сарадника. Студент и сарадник поштују етичке принципе у процесу истраживања. Садржај метода у истраживању: ✓ интервју   ✓ саветовање   ✓ здравствено васпитни рад ✓ помагање   ✓ организација
Оцена знања (максимални број поена 100) Специјалистички рад се оцењује јединственом оценом која садржи поене за успешност писмог дела рада и усмене одбране рада: до 54=5; од 55-64 =6; од 65-74=7; од 75-84=8; од 85-94=9; од 95-100=10.